

RÅDETS DIREKTIV 2001/55/EG

av den 20 juli 2001

om miniminormer för att ge tillfälligt skydd vid massiv tillströmning av fördrivna personer och om åtgärder för att främja en balans mellan medlemsstaternas insatser för att ta emot dessa personer och bära följderna av detta

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA DIREKTIV

ning vid mottagande av och tillfällig vistelse för fördrivna personer ⁽⁶⁾.

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 63.2 a och b i detta,

med beaktande av kommissionens förslag ⁽¹⁾,med beaktande av Europaparlamentets yttrande ⁽²⁾,med beaktande av Ekonomiska och sociala kommitténs yttrande ⁽³⁾,med beaktande av Regionkommitténs yttrande ⁽⁴⁾, och

av följande skäl:

(1) Utarbetandet av en gemensam asylpolitik, inklusive en gemensam europeisk asylordning, är ett grundläggande inslag i Europeiska unionens målsättning att gradvis upprätta ett område med frihet, säkerhet och rättvisa, öppet för alla som av olika omständigheter tvingas söka skydd inom Europeiska unionen.

(2) Antalet fall av massiv tillströmning av fördrivna personer som inte kan återvända till sitt ursprungsland har blivit mer omfattande i Europa under de senaste åren. I dessa fall kan det vara nödvändigt att införa undantagssystem för att ge dem omedelbart och tillfälligt skydd.

(3) I slutsatserna om personer som fördrivits till följd av konflikten i f.d. Jugoslavien, antagna av ministrarna med ansvar för invandring vid mötena i London den 30 november–1 december 1992 och i Köpenhamn den 1–2 juni 1993, gav medlemsstaterna och gemenskapens institutioner uttryck för sin oro för de fördrivna personernas situation.

(4) Den 25 september 1995 antog rådet en resolution om ansvarsfördelning vid mottagande av fördrivna personer och tillfälligt uppehälle för fördrivna personer ⁽⁵⁾. Den 4 mars 1996 antog rådet beslut 96/198/RIF om ett varnings- och beredskapsförfarande för ansvarsfördel-

(5) I rådets och kommissionens handlingsplan av den 3 december 1998 ⁽⁷⁾ föreskrivs ett snabbt antagande, i enlighet med bestämmelserna i Amsterdamfördraget, av miniminormer för att ge tillfälligt skydd åt fördrivna personer från tredje land vilka inte kan återvända till sitt ursprungsland och av åtgärder för att främja en balans mellan medlemsstaternas insatser för att ta emot fördrivna personer och bära följderna av detta.

(6) Rådet antog den 27 maj 1999 slutsatser om fördrivna personer från Kosovo. I slutsatserna uppmanas kommissionen och medlemsstaterna att dra lärdom av sina insatser under Kosovokrisen för att vidta åtgärder i enlighet med fördraget.

(7) Vid Europeiska rådets särskilda möte i Tammerfors den 15–16 oktober 1999 erkändes behovet av att nå en överenskommelse om frågan om tillfälligt skydd för fördrivna personer på grundval av solidaritet mellan medlemsstaterna.

(8) Det är således nödvändigt att fastställa miniminormer för att ge tillfälligt skydd vid massiv tillströmning av fördrivna personer och att vidta åtgärder för att främja en balans mellan medlemsstaternas insatser för att ta emot dessa personer och bära följderna av detta.

(9) Dessa normer och åtgärder är kopplade till, och beroende av, varandra av hänsyn till effektivitet, samstämmighet och solidaritet och särskilt för att avvärja risken för sekundära förflyttningar. Normerna och åtgärderna bör därför införas i en enda rättsakt.

(10) Detta tillfälliga skydd bör vara förenligt med medlemsstaternas internationella åtaganden när det gäller flyktingar. I synnerhet får det inte hindra erkännande av flyktingstatus enligt Genèvekonventionen av den 28 juli 1951 angående flyktingars rättsliga ställning, i dess ändrade lydelse enligt New York-protokollet av den 31 januari 1967, som alla medlemsstater har ratificerat.

⁽¹⁾ EGT C 311 E, 31.10.2000, s. 251.

⁽²⁾ Yttrandet avgivet den 13 mars 2001 (ännu ej offentliggjort i EGT).

⁽³⁾ EGT C 155, 29.5.2001, s. 21.

⁽⁴⁾ Yttrandet avgivet den 13 juni 2001 (ännu ej offentliggjort i EGT).

⁽⁵⁾ EGT C 262, 7.10.1995, s. 1.

⁽⁶⁾ EGT L 63, 13.3.1996, s. 10.

⁽⁷⁾ EGT C 19, 20.1.1999, s. 1.

- (11) Förenta nationernas flyktingkommissariats mandat för flyktingar och andra personer i behov av internationellt skydd bör beaktas och förklaring nr 17 om artikel 63 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, som fogats till slutakten till Amsterdamfördraget, bör få verkan. Enligt denna förklaring skall samråd ske med Förenta nationernas flyktingkommissariat och andra relevanta internationella organisationer i frågor som rör asylpolitik.
- (12) Det ligger i miniminormernas natur att medlemsstaterna har rätt att införa eller behålla bestämmelser som är mer förmånliga för personer som åtnjuter tillfälligt skydd vid massiv tillströmning av fördrivna personer.
- (13) Med hänsyn till undantagskaraktären hos de bestämmelser som fastställs i detta direktiv för att hantera en massiv tillströmning eller omedelbart förestående massiv tillströmning av fördrivna personer från tredje land vilka inte kan återvända till sitt ursprungsland bör det skydd som erbjuds ha begränsad varaktighet.
- (14) Huruvida det föreligger en massiv tillströmning av fördrivna personer bör fastställas i ett rådsbeslut som bör vara bindande i alla medlemsstater med avseende på de fördrivna personer som avses i beslutet. Villkor för när beslutet bör upphöra att gälla bör också fastställas.
- (15) Medlemsstaternas skyldigheter i fråga om mottagande och vistelse för personer som åtnjuter tillfälligt skydd vid massiv tillströmning av fördrivna personer bör fastställas. Skyldigheterna bör vara skäligen och ge de berörda personerna en tillräcklig skyddsnivå.
- (16) När det gäller behandlingen av personer som åtnjuter tillfälligt skydd enligt detta direktiv är medlemsstaterna bundna av sina förpliktelser enligt de internationella rättsliga instrument som de är parter i och som förbjuder diskriminering.
- (17) Medlemsstaterna bör, tillsammans med kommissionen, vidta lämpliga åtgärder, så att behandlingen av personuppgifter uppfyller skyddsnormerna i Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG av den 24 oktober 1995 om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter⁽¹⁾.
- (18) Regler bör fastställas om rätt till asylprövning i samband med tillfälligt skydd vid massiv tillströmning av fördrivna personer, i enlighet med medlemsstaternas internationella åtaganden och bestämmelserna i fördraget.
- (19) Det bör fastställas principer och åtgärder för återvändande till ursprungslandet och för de åtgärder som skall vidtas av medlemsstaterna beträffande personer för vilka det tillfälliga skyddet har upphört.
- (20) Det bör inrättas en solidaritetsmekanism som skall bidra till att uppnå en balans mellan medlemsstaternas insatser för att ta emot en massiv tillströmning av fördrivna personer och bära följderna av detta. Mekanismen bör bestå av två delar. Den första delen avser ekonomi och den andra delen rör det faktiska mottagandet av personer i medlemsstaterna.
- (21) Genomförandet av tillfälligt skydd bör åtföljas av administrativt samarbete mellan medlemsstaterna, i samverkan med kommissionen.
- (22) Det är nödvändigt att fastställa kriterier för att undanta vissa personer från tillfälligt skydd vid massiv tillströmning av fördrivna personer.
- (23) Eftersom målen för den föreslagna åtgärden, nämligen fastställande av miniminormer för att ge tillfälligt skydd vid massiv tillströmning av fördrivna personer och av åtgärder för att främja en balans mellan medlemsstaternas insatser för att ta emot dessa personer och bära följderna av detta, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna och de därför på grund av den föreslagna åtgärdens omfattning eller verkningar bättre kan uppnås på gemenskapsnivå, kan gemenskapen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går detta direktiv inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa mål.
- (24) Förenade kungariket har i enlighet med artikel 3 i det protokoll om Förenade kungarikets och Irlands ställning som är fogat till Fördraget om Europeiska unionen och Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, genom skrivelse av den 27 september 2000, meddelat sin önskan att delta i antagandet och tillämpningen av detta direktiv.
- (25) Med tillämpning av artikel 1 i ovannämnda protokoll deltar inte Irland i antagandet av detta direktiv. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 4 i ovan nämnda protokoll gäller därför bestämmelserna i detta direktiv inte Irland.
- (26) Danmark deltar i enlighet med artiklarna 1 och 2 i det protokoll om Danmarks ställning som är fogat till Fördraget om Europeiska unionen och Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen inte i antagandet av detta direktiv och är därför inte bundet av det och omfattas inte av dess tillämpning.

(1) EGT L 281, 23.11.1995, s. 31.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

KAPITEL 1

Allmänna bestämmelser

Artikel 1

Syftet med detta direktiv är att fastställa miniminormer för att ge tillfälligt skydd vid massiv tillströmning av fördrivna personer från tredje land vilka inte kan återvända till sitt ursprungsland och att främja en balans mellan medlemsstaternas insatser för att ta emot dessa personer och bära följderna av detta.

Artikel 2

I detta direktiv används följande beteckningar med de betydelse som här anges:

- a) Tillfälligt skydd: förfarande av undantagskaraktär som, vid massiv tillströmning eller vid omedelbart förestående massiv tillströmning av fördrivna personer från tredje land vilka inte kan återvända till sitt ursprungsland, ger ett omedelbart och tillfälligt skydd för dessa personer, särskilt om det även finns risk för att tillströmningen inte kan hanteras av asylsystemet utan negativa följder för detta systems funktion, i berörda personers och i övriga skyddsökandes intresse.
- b) Genèvekonventionen: Genèvekonventionen av den 28 juli 1951 om flyktingars rättsliga ställning, ändrad genom New York-protokollet av den 31 januari 1967.
- c) Fördrivna personer: medborgare i tredje land eller statslösa personer, vilka har måst lämna sitt ursprungsland eller sin ursprungsregion eller har blivit evakuerade, särskilt som reaktion på en vädjan från internationella organisationer, och inte kan återvända på trygga och varaktiga villkor på grund av de förhållanden som råder i det landet, och vilka eventuellt kan omfattas av artikel 1A i Genèvekonventionen eller av andra internationella eller nationella instrument som ger internationellt skydd, särskilt
 - i) Personer som flytt från områden där det råder väpnad konflikt eller med ständigt återkommande utbrott av våld, eller
 - ii) Personer som är utsatta för en allvarlig risk för eller som har blivit offer för systematiska eller omfattande kränkningar av de mänskliga rättigheterna.
- d) Massiv tillströmning: ankomst till Europeiska gemenskapen av ett betydande antal fördrivna personer, med ursprung i ett bestämt land eller ett bestämt geografiskt område, oberoende av om de kommit till gemenskapen spontant eller med hjälp, till exempel genom ett evakueringsprogram.
- e) Flyktingar: medborgare i tredje land eller statslösa personer som omfattas av artikel 1A i Genèvekonventionen.
- f) Underåriga utan medföljande vuxen: medborgare i tredje land eller statslösa personer som är yngre än arton år och som anländer till medlemsstaternas territorium utan att vara i sällskap med en vuxen som enligt lag eller sedvana ansvarar för dem, och så länge de inte faktiskt tas om hand av en sådan person, eller underåriga som lämnas utan medföljande vuxen efter att ha anlänt till medlemsstaternas territorium.
- g) Uppehållstillstånd: tillstånd som utfärdats av myndigheterna i en medlemsstat i enlighet med denna stats lagstiftning och som ger en medborgare i tredje land eller en statslös person tillstånd att uppehålla sig på dess territorium.
- h) Referensperson: en medborgare i tredje land som har beviljats tillfälligt skydd i en medlemsstat i enlighet med ett beslut enligt artikel 5 och som önskar återförenas med sina familjemedlemmar.

Artikel 3

1. Tillfälligt skydd hindrar inte erkännande av flyktingstatus enligt Genèvekonventionen.
2. Medlemsstaterna skall ge tillfälligt skydd med vederbörlig respekt för mänskliga rättigheter och grundläggande friheter och för sina åtaganden i fråga om "non-refoulement".
3. Införande, genomförande och upphörande av tillfälligt skydd skall vara föremål för regelbundna samråd med FN:s flyktingkommissariat (UNHCR) och andra relevanta internationella organisationer.
4. Detta direktiv är inte tillämpligt på personer som har tagits emot med hjälp av program för tillfälligt skydd som tillämpades innan direktivet trädde i kraft.
5. Detta direktiv skall inte påverka medlemsstaternas rätt att anta eller behålla bestämmelser som är mer förmånliga för personer som omfattas av tillfälligt skydd.

KAPITEL II

Varaktighet för och genomförande av det tillfälliga skyddet

Artikel 4

1. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 6 skall varaktigheten för det tillfälliga skyddet vara ett år. Det tillfälliga skyddet kan förlängas automatiskt med sex månader i taget i högst ett år, om inte skyddet upphävs enligt artikel 6.1 b.
2. Om det fortfarande finns skäl för tillfälligt skydd, får rådet med kvalificerad majoritet, på förslag av kommissionen, som även skall pröva varje begäran från en medlemsstat om att kommissionen skall lägga fram ett förslag för rådet, besluta att förlänga det tillfälliga skyddet med upp till ett år.

Artikel 5

1. Rådet skall genom ett beslut som fattats med kvalificerad majoritet, på förslag av kommissionen, som även skall pröva varje begäran från en medlemsstat om att kommissionen skall lägga fram ett förslag för rådet, fastställa huruvida det föreligger massiv tillströmning av fördrivna personer.

2. Kommissionens förslag skall åtminstone innehålla följande:

- a) En redogörelse för vilka grupper av personer som kommer att omfattas av det tillfälliga skyddet.
- b) En uppgift om vid vilken tidpunkt det tillfälliga skyddet börjar gälla.
- c) En uppskattning av omfattningen av de fördrivna personernas förflyttningar.

3. Rådets beslut skall leda till att tillfälligt skydd för de fördrivna personer som avses i beslutet införs i samtliga medlemsstater i enlighet med bestämmelserna i detta direktiv. Det skall åtminstone innehålla följande:

- a) En redogörelse för vilka grupper av personer som kommer att omfattas av det tillfälliga skyddet.
- b) En uppgift om vid vilken tidpunkt det tillfälliga skyddet börjar gälla.
- c) Uppgifter från medlemsstaterna om deras mottagningskapacitet.
- d) Uppgifter från kommissionen, UNHCR och andra relevanta internationella organisationer.

4. Rådets beslut skall grundas på följande:

- a) En lägesbedömning och omfattningen av de fördrivna personernas förflyttningar.
- b) En bedömning av om det är lämpligt att införa tillfälligt skydd, med hänsyn till möjligheterna att erbjuda katastrofbistånd och göra brådskande insatser på plats eller huruvida det är otillräckligt med sådana åtgärder.
- c) Uppgifter från medlemsstaterna, kommissionen, UNHCR och andra relevanta internationella organisationer.

5. Europaparlamentet skall underrättas om rådets beslut.

Artikel 6

1. Det tillfälliga skyddet skall upphöra att gälla

- a) när den längsta tillåtna varaktigheten har löpt ut, eller
- b) om rådet vid något tillfälle beslutar om detta med kvalificerad majoritet på förslag av kommissionen, som även skall pröva varje begäran från en medlemsstat om att kommissionen skall lägga fram ett förslag för rådet.

2. Rådets beslut skall grundas på ett konstaterande av att situationen i ursprungslandet gör det möjligt för dem som beviljats tillfälligt skydd att tryggt och varaktigt återvända, med

vederbörlig respekt för mänskliga rättigheter och grundläggande friheter samt för medlemsstaternas skyldigheter i fråga om "non-refoulement". Europaparlamentet skall underrättas om rådets beslut.

Artikel 7

1. Medlemsstaterna får enligt bestämmelserna i detta direktiv ge tillfälligt skydd åt ytterligare kategorier av fördrivna personer, utöver de som omfattas av rådets beslut enligt artikel 5, om de fördrivits av samma skäl och från samma ursprungsland eller ursprungsregion. Medlemsstaterna skall genast underrätta rådet och kommissionen om detta.

2. Bestämmelserna i artiklarna 24, 25 och 26 skall inte gälla den möjlighet som avses i punkt 1, med undantag av det strukturstöd som ingår i Europeiska flyktingfonden som inrättades genom beslut 2000/596/EG⁽¹⁾, enligt villkoren i det beslutet.

KAPITEL III

Medlemsstaternas skyldigheter gentemot personer som åtnjuter tillfälligt skydd*Artikel 8*

1. Medlemsstaterna skall besluta om de åtgärder som behövs för att personer som åtnjuter tillfälligt skydd skall få uppehållstillstånd under hela den tid som det tillfälliga skyddet varar. Handlingar eller andra motsvarande bevis skall utfärdas i detta syfte.

2. Oberoende av giltighetstiden för de uppehållstillstånd som anges i punkt 1 får medlemsstaterna inte ge personer med tillfälligt skydd mindre förmånlig behandling än den som föreskrivs i artiklarna 9–16.

3. Medlemsstaterna skall vid behov ge personer som skall tillåtas resa in på deras territorium för att få tillfälligt skydd all hjälp som behövs för att få nödvändiga viseringar, däribland transitviseringar. Formaliteterna skall begränsas i största möjliga utsträckning med hänsyn till det brådskande läget. Viseringar bör vara kostnadsfria eller så billiga som möjligt.

Artikel 9

Medlemsstaterna skall ge personer som åtnjuter tillfälligt skydd en handling på ett språk som de kan förstå, där de bestämmelser om tillfälligt skydd som är relevanta för dem tydligt anges.

Artikel 10

För att det rådsbeslut som avses i artikel 5 skall kunna tillämpas effektivt skall medlemsstaterna registrera de personuppgifter som avses i punkt a i bilaga II för personer som har beviljats tillfälligt skydd på deras territorium.

⁽¹⁾ EGT L 252, 6.10.2000, s. 12.

Artikel 11

En medlemsstat skall ta tillbaka en person som fått tillfälligt skydd på dess territorium om personen vistas eller försöker resa in utan tillåtelse på en annan medlemsstats territorium under den period som omfattas av det rådsbeslut som avses i artikel 5. Medlemsstaterna får på grundval av ett bilateralt avtal besluta att denna artikel inte skall tillämpas.

Artikel 12

Medlemsstaterna skall under en tid som inte skall vara längre än den som gäller för det tillfälliga skyddet, tillåta personer som åtnjuter tillfälligt skydd att utföra arbete, med beaktande av de bestämmelser som reglerar verksamheten, som anställda eller som egenföretagare och att ta del av till exempel utbildningsmöjligheter för vuxna, yrkesutbildning och praktisk arbetsplatsorientering. Medlemsstaterna får av arbetsmarknadspolitiska skäl prioritera EU-medborgare och medborgare i stater som är bundna av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet samt även medborgare från tredje land med uppehållstillstånd som får arbetslöshetsersättning. Den gängse lagstiftningen i medlemsstaterna om ersättning, tillgång till sociala trygghetssystem vid verksamhet som anställd eller egenföretagare samt övriga villkor skall tillämpas.

Artikel 13

1. Medlemsstaterna skall se till att personer som åtnjuter tillfälligt skydd får lämplig inkvartering eller, om så krävs, medel till att skaffa sig bostad.

2. Medlemsstaterna skall se till att personer som åtnjuter tillfälligt skydd får sina behov tillgodosedda när det gäller social välfärd och uppehälle, om de saknar tillräckliga medel, samt sjukvård. Utan att det påverkar tillämpningen av punkt 4 skall sjukvården åtminstone innefatta akutsjukvård och nödvändig behandling av sjukdomar.

3. Om personer som åtnjuter tillfälligt skydd utför arbete som anställda eller egenföretagare, skall deras förmåga att själva tillgodose sina behov beaktas vid fastställandet av biståndsnivån.

4. Medlemsstaterna skall tillhandahålla nödvändig läkarvård eller annan hjälp till personer som åtnjuter tillfälligt skydd och som har särskilda behov, till exempel underåriga utan medföljande vuxen eller personer som har utsatts för tortyr, våldtäkt eller andra former av psykiskt, fysiskt eller sexuellt våld.

Artikel 14

1. Medlemsstaterna skall bevilja personer under 18 år som åtnjuter tillfälligt skydd tillträde till utbildningsväsendet på samma villkor som medborgarna i den mottagande medlems-

staten. Medlemsstaterna får föreskriva att tillträdet skall begränsas till att gälla det offentliga utbildningsväsendet.

2. Medlemsstaterna får ge vuxna som åtnjuter tillfälligt skydd tillträde till det allmänna utbildningsväsendet.

Artikel 15

1. Enligt denna artikel skall följande personer anses ingå i familjegemenskapen, om familjen fanns redan i ursprungslandet och den splittrades på grund av omständigheter kring den massiva tillströmningen:

a) Make/maka till referenspersonen eller dennes ogifta partner i ett stabilt förhållande, om ogifta par och gifta par enligt lagstiftningen och praxis i den berörda medlemsstaten skall behandlas på jämförbart sätt enligt landets utlänningslagstiftning. Underåriga ogifta barn till referenspersonen och dennes maka/make, oavsett om de är födda inom eller utom äktenskapet eller är adopterade.

b) Andra nära anhöriga som levde tillsammans och ingick i familjegemenskapen vid tidpunkten för de händelser som ledde till den massiva tillströmningen och som var helt eller delvis beroende av referenspersonen vid den tidpunkten.

2. Om enskilda familjemedlemmar åtnjuter tillfälligt skydd i olika medlemsstater, skall medlemsstaterna återförena familjemedlemmar om de är övertygade om att familjemedlemmarna omfattas av beskrivningen i punkt 1 a, med beaktande av familjemedlemmarnas önskemål. Medlemsstaterna får återförena familjemedlemmar om de är övertygade om att familjemedlemmarna omfattas av beskrivningen i punkt 1 b, med beaktande i varje enskilt fall av huruvida de skulle ställas inför svåra umbäranden om de inte återförenades.

3. Om referenspersonen åtnjuter tillfälligt skydd i en medlemsstat och en eller flera familjemedlemmar ännu inte har anlänt till någon medlemsstat, skall den medlemsstat där referenspersonen åtnjuter tillfälligt skydd återförena familjemedlemmar som behöver skydd med referenspersonen om medlemsstaten är övertygad om att dessa familjemedlemmar omfattas av beskrivningen i punkt 1 a. Medlemsstaten får återförena familjemedlemmar som behöver skydd med referenspersonen om den är övertygad om att dessa familjemedlemmar omfattas av beskrivningen i punkt 1 b, med beaktande i varje enskilt fall av huruvida de skulle ställas inför svåra umbäranden om de inte återförenades.

4. Vid tillämpningen av denna artikel skall medlemsstaterna ta hänsyn till barnets bästa.

5. Berörda medlemsstater skall med beaktande av artiklarna 25 och 26 besluta i vilken medlemsstat återföreningen skall äga rum.

6. Återförenade familjemedlemmar skall beviljas uppehållstillstånd inom ramen för tillfälligt skydd. Handlingar eller andra motsvarande bevis skall utfärdas i detta syfte. Överföring av familjemedlemmar till en annan medlemsstats territorium med återförening enligt punkt 2 som syfte skall leda till att utfärdade uppehållstillstånd dras in och att skyldigheterna gentemot de berörda personerna i fråga om tillfälligt skydd upphör att gälla i den medlemsstat från vilken avresa sker.

7. Det praktiska genomförandet av denna artikel får inbegripa samarbete med berörda internationella organisationer.

8. En medlemsstat skall på begäran av en annan medlemsstat lämna den information om en person som åtnjuter tillfälligt skydd som anges i bilaga II och som är nödvändig för att ett ärende enligt denna artikel skall kunna handläggas.

Artikel 16

1. Medlemsstaterna skall så snart som möjligt vidta åtgärder för att säkerställa att underåriga som åtnjuter tillfälligt skydd utan medföljande vuxen företräds på nödvändigt sätt av en förmyndare, eller, vid behov, av en företrädare för en organisation som ansvarar för underårigas vård och välfärd eller av en annan lämplig företrädare.

2. Medlemsstaterna skall se till att underåriga utan medföljande vuxen under skyddsperioden placeras

- a) hos vuxna släktingar,
- b) hos en fosterfamilj,
- c) på ett mottagningscentrum som är särskilt avsett för underåriga eller på en annan förläggning som är lämpad för underåriga,
- d) hos den person som tog hand om barnet under flykten.

Medlemsstaterna skall vidta nödvändiga åtgärder för att möjliggöra placeringen. Medlemsstaterna skall fastställa att den eller de berörda vuxna personerna godkänner detta arrangemang. Barnets synpunkter skall beaktas i förhållande till barnets ålder och mognad.

KAPITEL IV

Rätt till asylprövning vid tillfälligt skydd

Artikel 17

1. Personer som åtnjuter tillfälligt skydd skall ha möjlighet att lämna in en asylansökan när som helst.

2. Om en ansökan inte handlagts innan det tillfälliga skyddet upphör att gälla, skall handläggningen av ansökan avslutas efter denna tidpunkt.

Artikel 18

Kriterierna och mekanismerna för att avgöra vilken medlemsstat som har ansvaret för att pröva en asylansökan skall tillämpas. I synnerhet gäller att den medlemsstat som har ansvaret för att pröva en asylansökan som lämnats in av en person som åtnjuter tillfälligt skydd i enlighet med detta direktiv skall vara den medlemsstat som har godkänt att personen har överförts till dess territorium.

Artikel 19

1. Medlemsstaterna får föreskriva att en person inte får ges tillfälligt skydd samtidigt som personen har ställning som asylsökande medan ansökan prövas.

2. Om en person som kan komma i fråga för eller åtnjuter tillfälligt skydd nekas flyktingstatus eller, i förekommande fall, annat slags skydd efter det att asylansökan har prövats, skall medlemsstaterna, utan att det påverkar tillämpningen av artikel 28, se till att personen i fråga åtnjuter eller fortsätter att åtnjuta tillfälligt skydd under resten av skyddsperioden.

KAPITEL V

Återvändande och andra åtgärder efter det att det tillfälliga skyddet upphört

Artikel 20

När det tillfälliga skyddet upphör skall medlemsstaternas gängse lagstiftning om skydd och om utlänningar tillämpas, utan att det påverkar artiklarna 21–23.

Artikel 21

1. Medlemsstaterna skall vidta de åtgärder som krävs för att möjliggöra frivilligt återvändande för personer som åtnjuter tillfälligt skydd eller vilkas tillfälliga skydd har upphört. Medlemsstaterna skall se till att bestämmelserna om frivilligt återvändande för personer som åtnjuter tillfälligt skydd underlättar ett återvändande med respekt för mänsklig värdighet.

Medlemsstaterna skall se till att personerna i fråga fattar beslutet om att återvända med full kännedom om förhållandena. Medlemsstaterna får arrangera undersökande resor.

2. Så länge det tillfälliga skyddet inte har upphört, skall medlemsstaterna, med beaktande av de förhållanden som råder i ursprungslandet, se välvilligt på ansökningar om återvändande till den mottagande medlemsstaten från personer som har åtnjutit tillfälligt skydd och utnyttjat sin rätt till frivilligt återvändande.

3. När det tillfälliga skyddet upphör får medlemsstaterna i enskilda fall förlänga giltighetstiden för skyldigheterna i kapitel III för personer som har omfattats av tillfälligt skydd och som deltar i ett program för frivilligt återvändande. Förlängningen skall gälla fram till dagen för återvändande.

Artikel 22

1. Medlemsstaterna skall vidta de åtgärder som krävs för att respekten för människovärdet inte åsidosätts när personer vars tillfälliga skydd har upphört att gälla och som inte kan få stanna blir föremål för ofrivilligt återvändande.

2. Vid ofrivilligt återvändande skall medlemsstaterna pröva om det i det enskilda fallet finns tungt vägande humanitära skäl som kan göra det omöjligt eller oskäligt att återvända.

Artikel 23

1. Medlemsstaterna skall vidta de åtgärder som krävs när det gäller villkoren för uppehåll för personer som har åtnjutit tillfälligt skydd och som på grund av sitt hälsotillstånd rimligtvis inte kan förväntas resa, till exempel på grund av att en avbruten behandling skulle få allvarliga negativa följder för dem. Så länge som denna situation råder får de inte utvisas.

2. Medlemsstaterna får tillåta att familjer vars barn är underåriga och går i skolan i en medlemsstat, får sådana villkor för uppehåll som gör det möjligt för de berörda barnen att fullfölja pågående termin eller läsår.

KAPITEL VI

Solidaritet

Artikel 24

De åtgärder som föreskrivs i detta direktiv skall få ekonomiskt stöd från Europeiska flyktingfonden, som inrättades genom beslut 2000/596/EG, enligt villkoren i det beslutet.

Artikel 25

1. Medlemsstaterna skall i en anda av gemenskapssolidaritet ta emot personer som kan komma i fråga för tillfälligt skydd. De skall i sifferuppgifter eller i allmänna termer ange sin mottagningskapacitet för sådana personer. Dessa uppgifter skall anges i det rådsbeslut som avses i artikel 5. Medlemsstaterna kan efter det att beslutet har antagits ange att de har ytterligare mottagningskapacitet, genom att underrätta rådet och kommissionen om detta. Dessa uppgifter skall då snabbt vidarebefordras till UNHCR.

2. De berörda medlemsstaterna skall, i samarbete med behöriga internationella organisationer, se till att de personer som anges i det rådsbeslut som avses i artikel 5 och som ännu inte

har anlänt till gemenskapen har förklarat sig villiga att tas emot på deras territorium.

3. När antalet personer som kan komma i fråga för tillfälligt skydd efter en plötslig och massiv tillströmning överskrider den mottagningskapacitet som avses i punkt 1, skall rådet utan dröjsmål undersöka situationen och vidta lämpliga åtgärder, bland annat rekommendera att de berörda medlemsstaterna ges ytterligare stöd.

Artikel 26

1. Så länge som det tillfälliga skyddet varar skall medlemsstaterna samarbeta i syfte att överföra personer som åtnjuter tillfälligt skydd från en medlemsstat till en annan, med förbehåll för att de berörda personerna har gett sitt samtycke till denna överföring.

2. En medlemsstat skall informera de övriga medlemsstaterna om ansökningar om överföring och underrätta kommissionen och UNHCR om detta. Medlemsstaterna skall underrätta den ansökande medlemsstaten om sin mottagningskapacitet.

3. En medlemsstat skall på begäran av en annan medlemsstat lämna den information om en person som åtnjuter tillfälligt skydd som anges i bilaga II och som är nödvändig för att ett ärende enligt denna artikel skall kunna handläggas.

4. När personer överförs från en medlemsstat till en annan, skall uppehållstillstånd och de skyldigheter som är knutna till tillfälligt skydd i den medlemsstat från vilken överföringen görs upphöra att gälla. Den nya mottagande medlemsstaten skall ge tillfälligt skydd till de berörda personerna.

5. Medlemsstaterna skall använda förlagan till passersedel i bilaga I vid överföring mellan medlemsstater av personer som åtnjuter tillfälligt skydd.

KAPITEL VII

Administrativt samarbete

Artikel 27

1. För att kunna ha det administrativa samarbete som krävs för att genomföra det tillfälliga skyddet, skall varje medlemsstat utse en nationell kontaktpunkt, vars adress de skall meddela varandra och kommissionen. Medlemsstaterna skall, i samverkan med kommissionen, vidta alla lämpliga åtgärder för att upprätta ett direkt samarbete och informationsutbyte mellan behöriga myndigheter.

2. Medlemsstaterna skall regelbundet och så snart som möjligt översända uppgifter om hur många personer som åtnjuter tillfälligt skydd samt fullständiga upplysningar om de nationella lagar och andra författningar som berörs av genomförandet av tillfälligt skydd.

KAPITEL VIII

Särskilda bestämmelser*Artikel 28*

1. Medlemsstaterna får undanta en person från tillfälligt skydd

- a) om det finns allvarliga skäl att anta att
- i) han/hon har begått ett brott mot freden, en krigsförbrytelse eller ett brott mot mänskligheten, såsom dessa definieras i de internationella instrument som har upprättats för att beivra sådana brott,
 - ii) han/hon har begått ett allvarligt icke-politiskt brott utanför den mottagande medlemsstaten före ankomsten till den medlemsstaten där han/hon åtnjuter tillfälligt skydd; allvaret i den förföljelse som befaras skall bedömas i förhållande till arten av det brott som den berörda personen är misstänkt för; särskilt grymma handlingar, även om de begåtts i förment politiskt syfte, får betecknas som allvarliga icke-politiska brott; detta gäller såväl för gärningsmännen som för anstiftarna av brottet,
 - iii) han/hon har gjort sig skyldig till handlingar som står i strid med Förenta nationernas syften och principer,
- b) om det föreligger skälig anledning att betrakta honom/henne som en fara för den mottagande medlemsstatens säkerhet eller om han/hon utgör en samhällsfara för den medlemsstaten på grund av att han/hon genom beslut som vunnit laga kraft har dömts för ett grovt brott.

2. Skälen för undantag som anges i punkt 1 skall uteslutande grundas på den berörda personens personliga uppförande. Beslut eller åtgärder för att undanta en person från tillfälligt skydd skall grundas på proportionalitetsprincipen.

KAPITEL IX

Slutbestämmelser*Artikel 29*

Personer som har nekats tillfälligt skydd eller familjeåterförening i en medlemsstat skall ha rätt att ansöka om rättslig prövning i den berörda medlemsstaten.

Artikel 30

Medlemsstaterna skall fastställa bestämmelser om påföljder som är tillämpliga för överträdelse av nationella bestämmelser som har antagits enligt detta direktiv och skall vidta alla

åtgärder som krävs för att säkerställa att dessa påföljder tillämpas. Påföljderna skall vara effektiva, proportionerliga och avskräckande.

Artikel 31

1. Senast två år efter det datum som anges i artikel 32 skall kommissionen rapportera till Europaparlamentet och rådet om tillämpningen av detta direktiv i medlemsstaterna och vid behov föreslå nödvändiga ändringar. Medlemsstaterna skall till kommissionen överlämna alla relevanta uppgifter för att utarbeta rapporten.

2. Efter den rapport som avses i punkt 1 skall kommissionen minst vart femte år rapportera till Europaparlamentet och rådet om tillämpningen av detta direktiv i medlemsstaterna.

Artikel 32

1. Medlemsstaterna skall sätta i kraft de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv senast den 31 december 2002. De skall genast underrätta kommissionen om detta.

2. När en medlemsstat antar dessa bestämmelser skall de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen skall göras skall varje medlemsstat själv utfärda.

Artikel 33

Detta direktiv träder i kraft samma dag som det offentliggörs i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*.

Artikel 34

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna i enlighet med Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen.

Utfärdat i Bryssel den 20 juli 2001.

På rådets vägnar

J. VANDE LANOTTE

Ordförande

BILAGA I

Förlaga till passersedel för överföring av personer som åtnjuter tillfälligt skydd

PASSERSEDEL

Namnet på den medlemsstat som har utfärdat passersedeln:

Referensnummer (*):

Utfärdat i enlighet med artikel 26 i direktiv 2001/55/EG av den 20 juli 2001 om miniminormer för att ge tillfälligt skydd vid massiv tillströmning av fördrivna personer och om åtgärder för att främja en balans mellan medlemsstaternas insatser för att ta emot dessa personer och bära följderna av detta.

Uteslutande giltig för överföring från (1) till (2).

Personen i fråga skall inställa sig i (3) senast den (4).

Utfärdat i:

EFTERNAMN:

SAMTLIGA FÖRNAMN:

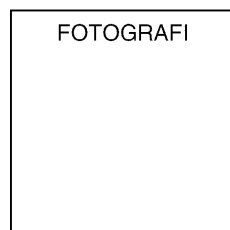
FÖDELSEPLATS OCH FÖDELSEDATUM:

För underårig innehavare: fullständigt namn på ansvarig vuxen

KÖN:

NATIONALITET:

Utfärdat den:

STÄMPEL

Innehavarens namnteckning:

För de behöriga

myndigheterna:

Innehavaren av denna passersedel har identifierats av myndigheterna genom (5) (6).

Innehavarens identitet har inte kunnat fastställas

Denna handling utfärdas uteslutande enligt artikel 26 i direktiv 2001/55/EG. Handlingen får under inga omständigheter likställas med ett resedokument som ger rätt att passera en yttre gräns, eller en identitetshandling.

(*) Referensnumret tilldelas av den medlemsstat från vilken överföringen till en annan medlemsstat sker.

(1) Den medlemsstat från vilken överföring sker.

(2) Den medlemsstat till vilken överföring sker.

(3) Ort där personen skall anmäla sig vid ankomsten i den andra medlemsstaten.

(4) Den tidpunkt vid vilken personen skall anmäla sig efter ankomsten till den andra medlemsstaten.

(5) På grundval av följande resedokument eller identitetshandlingar som uppvisats för myndigheterna.

(6) På grundval av andra handlingar än resedokument eller identitetshandlingar.

BILAGA II

Den information som avses i artiklarna 10, 15 och 26 i detta direktiv skall i den utsträckning som är nödvändig omfatta en eller flera av följande handlingar eller uppgifter:

- a) Personuppgifter om den berörda personen (namn, nationalitet, födelsedatum och födelseplats, civilstånd, familjeförhållanden).
- b) Identitetshandlingar och resehandlingar för den berörda personen.
- c) Handlingar som bevis för familjeband (äktenskapsbevis, födelseattest, adoptionsintyg).
- d) Annan information som är viktig för att fastställa personens identitet eller familjeförhållanden.
- e) Uppehållstillstånd, viseringar eller avslag på ansökan om uppehållstillstånd som utfärdats till den berörda personen av medlemsstaten och handlingar som ligger till grund för beslut.
- f) Ansökningar om uppehållstillstånd och visering som den berörda personen lämnat in och som är under utredning i medlemsstaten och uppgifter om på vilket stadium behandlingen befinner sig.

Den medlemsstat som tillhandahåller informationen skall underrätta den ansökande medlemsstaten om vilka upplysningar som har rättats.
